2/177 Комплект 1929

ПРАЛЕТАРЫ УСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

...ЕНІНСКІМ ШЛЯХАМ

Орган Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту

ПАНЯДЗЕЛАК 30 СЬНЕЖНЯ 1929 г.
№ 2
Выходзіць 2 разы на месяц

Падпісная цана 10 кап. на месяц
Адрас Рэдакцыі: МЕНСК, Праўленьне БДУ

...апамагаць партыі ў хутчэйшай падрыхтоўцы пралетарскіх спэцыялістых—асноўная задача ячэяк ВНУ.

За вытворчую дысцыпліну.

...адчыненым партыйным сходзе Унівэрсытэту ў дакладзе Рыўліна і выступленьнях Каранеўскага, у выступ...ьнях кіраўнікоў раённай ...ыйнай арганізацыі і партыйкалактыву БДУ, у спрэч... была рашуча падкрэсьлена думка, што акадэмічная ра... ў мурох БДУ ёсьць тая-ж ...я вытворчая праца на ...прыемствах. Калі ёсьць розь... дык не ў карысьць сту...аў. Рабочы на прадпрыем... стварае матар'яльныя каш...асьці, ён зьяўляецца вытвор... работнікам ужо сёньня, яго ...ай трымаецца рабочая дзяр..., студэнты-ж у значнай сва...астцы (амаль напалову) ні... не ствараюць, яны самі ...уць за кошт рабочай дзяр...ы.

...іж тым, у той час, як на ...прыемствах, у сувязі з тымі ...тцкімі тэмпамі, якія ўзяты ...етарыятам і партыяй у на...ньня да сацыялізму, ужо ...о грамадзкая думка заво...на на пытаньнях павы...ьня вытворчай дысцыпліны, ...тэньня вытворчасьці працы, ...ас ў БДУ толькі ў самы ...ні час гэтыя пытаньні па...лены па-баявому, пастаў...ы так, як таго патрабуе пя...дка, як таго патрабуе прале...ская грамадзкасьць, як таго ...рабуюць пастановы Лістапа...скага Пленуму ЦК УсеКП(б). ...ы думаем, што недахопам ...чак па дакладу зьяўляецца ... што ў іх далёка ня ў поў... мёры праявіліся настроі ... — патрэбна называць рэчы ...зным імем — адсталай часткі ...дэнцтва, якія часта прары...цца ў „сямейных“ размовах, ...собных заўвагах, у запісках. ...м нярэдка чуць такія заявы: ...авільна, што наша праца ...ць вытворчая праца і што ў ... павінна быць, як і ўсюды, ...цягнута вытворчая дысцыпліна, але гэта параўнаньне з ра...ымі патрэбна працягнуць: ...очы ня можа добра праца...ь, калі ў яго дрэнны станок, ...шы ўмовы працы — гэта наш ...ок. Пакуль ня будуць у нас ...ыя станкі, да тых пор ня ...е і добрай работы“.

...ы будзем весьці вайну за ...епшаньне ўсіх умоў нашай ...дэмічнай працы.

...ле яшчэ больш жорсткую вайну мы будзем весьці з усімі, хто спасылаючыся на „аб'ектыўныя“ умовы, на цяжкія ўмовы, будзе ўвільваць ад задачы падняцьця акадэмічнай дысцыпліны, акадэмічнай пасьпяховасьці, будзе ідэёва дэмабілізоўваць студэнцкія масы. Мы будзем літаральна травіць тых злосных прагульшчыкаў, падрываацеляў нашай вытворчай дысцыпліны, якія ўсё яшчэ сустракаюцца як сярод студэнтаў, так і сярод выкладчыкаў. Мы будзем адзначаць усе памылкі, якія незалежна ад добрых настрояў і пажаданьняў рабіўшых іх фактычна перашкаджаюць ці зрываюць барацьбу ў вадносінах нашай вузаўскай працдысцыпліны. Мы, у прыватнасьці, ахвотна верым, што студ. фракцыя Прадметнай Камісіі па дыялектмату вельмі пладатворна працавала. Але арганізатары яе паседжаньняў у вучэбны час павінны панесьці грамадзкую адказнасьць. Мы верым, што камсамольцы, якія пайшлі вітаць зьезд ударнікаў, гэта зрабілі на падставе лепшага пачуцьця салідарнасьці з перадавікамі рабочымі, але тое, што яны пайшлі ў вучэбны час і тым сарвалі заняткі зварачвае гэтае прывітаньне ў скандальнае прывітаньне, у насьмешку над самой ідэяй ударных брыгад.

Уся краіна ўступіла ў паласу вялікага сацыялістычнага будаўніцтва. Перамагаючы супраціўленьне клясавых ворагаў, перамагаючы хістаньні ва ўласных радох, рабочая кляса супольна з бядняцкімі і серадняцкімі масамі сялянства пад кіраўніцтвам партыі ідзе да вялізарных дасягненьняў. У сваёй барацьбе і працы рабочая кляса і найбольш блізкія колы сялянства праяўляюць вялікі працоўны энтузыязм.

Было-б дзіка, каб наша чырвонае студэнцтва засталося ў баку ад гэтага руху. Мы ня сумляваемся, што наша студэнцтва, некалькі спазьніўшыся, энэргічнай працай хутка збудуе і забясьпечыць пералом у нашай вузаўскай вытворчай рабоце.

Задача, якая пастаўлена вышэйшымі партыйнымі ворганамі: дабіцца таго, каб сацыялістычнае будаўніцтва было забясьпечана і нашымі спэцыялістымі і нашымі спэцыялістамі, павінна быць выканана.

ПРАВАДЫРУ І ПАПЛЕЧНІКУ ЛЕНІНА.

Сталёваму бальшавіку і вернаму вучню Леніна, непахістнаму змагару за чыстату бальшавіцкай лініі з усялякімі ўхіламі, кіраўніку пераможнага сацыялістычнага будаўніцтва і барацьбіту за сусьветную пралетарскую рэвалюцыю т. Сталіну ў дзень яго пяцідзесяцігодзьдзя сход ячэйкі КП(б)Б пэдфаку БДУ шле сваё гарачае прывітаньне.

Сход заяўляе, што студэнцтва прыме ўсе патугі, каб выхаваць з сябе добрых чырвоных спэцыялістых, якія над кіраўніцтвам Ленінскае Камуністычнае Партыі будуць будаваць сацыялізм і аддадуць усе свае сілы і веды на паскарэньне тэмпаў сацыялістычнага будаўніцтва, на хутчэйшае выкананьне пяцёхгодкі.

Няхай жыве Усесаюзная Камуністычная Партыя Бальшавікоў!

Няхай жыве т. Сталін—правадыр сусьветнай пралетарскай рэвалюцыі!

Цьвёрдаму як сталь рулявому.

Тав. Сталіну, стойкаму і непрымірымаму бальшавіку і сапраўднаму Ленінцу ў дзень 50-х годзьдзя парткалактыў Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту шле сваё шчырае прывітаньне.

Ад імя пралетарскага студэнцтва БДУ абяцаем прылажыць усе сілы, усю энэргію ў мэтах поўнага, усебаковага выкананьня дырэктыў партыі ў падрыхтоўцы новых кадраў для нашае сацыялістычнае дзяржавы.

На прыкладах тваёй слаўнай рэвалюцыйнай дзейнасьці мы будзем вучыцца зьвязваць Марксыцка-Ленінскую тэорыю з рэвалюцыйнай бальшавіцкай практыкай.

Сумесна з табой і пад тваім кіраўніцтвам будзем рашуча змагацца за чыстату лініі партыі, за перамогу ўсіх цяжкасьцяй, за выкананьпе тэмпаў сацыялістычнага будаўніцтва, узятых партыяй.

БЮРО КАЛЕКТЫВУ КП(б)Б БДУ.

...ераклічка камсамольскіх калактываў.

Арганізаваць актыўнасьць студэнцтва навакол выкананьня сацумовы.

...ядаўна наш калактыў заклю... умову сац. спаборніцтва з ...самольскім калактывам Кіеў...га Інстытуту Народнае Гаспа...кі на лепшую пастаноўку ...рнацыянальнай работы і ...эл у будаўніцтве пралетар...й культуры ў нацыянальных ...публіках.

...этая ўмова ўскладае на нас шэ... абавязкаў: вывучэньне ста...ішча ўмоў барацьбы і працы ...ежных братэрскіх кампартый ...амсамолаў, узьняцьце работы ...шэфству над камсамолам За...няй Беларусі, 100% уцягненьне камсамольцаў у шэрагі МОПР. Мы павінны ўступіць у міжнароднае сац. спаборніцтва з аднэй з ячэяк Камсамолу Чэха-Славакіі.

У галіне пралетарскай па зьместу і нацыянальнай па форме культуры мы павінны добра зразумець нацпалітыку партыі, беларусізаваць усю работу арганізацыі і дабіцца самага шырокага ўнядрэньня беларускай мовы ў быт камсамольцаў, дэталёва азнаёміцца з рознымі плынямі беларускай пралетарскай літаратуры і літаратуры нацыянальных меньшасьцяў, арганізаваць літаратурныя групы на вытворчасьці, правесьці падпіску на творы Леніна сярод усіх камсамольцаў калактыву.

Умовы сац. спаборніцтва павінны ведаць усе камсамольцы і ўсё пралетарскае студэнцтва. Усе павінны прыняць актыўны ўдзел у яго выкананьні, памятаючы, што выкананьне гэтае сацыялістычнае ўмовы зьяўляецца нашым рэвалюцыйным абавязкам.

Умова сацспаборніцтва з калактывам КІНГ павінна стаць адпраўным мерапрыемствам па разгортваньні інтэрнацыянальнай работы камсамольскага калактыву.

К. С.

Кампанія па рэалізацыі 3 пазыкі праведзена недастаткова ўважліва.

Прафкомамі нічога ня зроблена па калактыўным захаваньні аблігацый.

Падпіска на 3-ю пазыку індустрыялізацыі ў Б. Д. У. падыходзіць да канца. Ужо цяпер можна сказаць, што Прафкомы ня ўсё зрабілі для таго, как цалкам і поўнасьцю ахапіць усю студэнцкую масу. Калі студэнты-стыпэндыяты ахоплены на 97,9% на агульную сумму ў 64.340 р., то студэнты не стыпэндыяты ахоплены вельмі мала (Пэдфак 14,3%, Мэдфак 20%, а Праўгас яшчэ менш (на суму 3200 р.). Зразумела, такое становішча нельга лічыць нармальным, калі яшчэ прыняць пад увагу, што і студэнты-стыпэндыяты ня поўнасьцю ахоплены падпіскаю (Мэдфак 4%, Праўгас 3,3%).

Крыху іншае становішча па падпісцы на 3-ю пазыку па МК БДУ. Там служачыя ахоплены на 99%, усяго на суму 76.205 руб.

Такім чынам, цяперашняе становішча з падпіскаю на 3-ю пазыку індустрыялізацыі прыводзіць да таго, што Прафкомы зараз-жа, пакуль яшчэ ня позна, павінны прыняць шэраг практычных мерапрыемстваў па 100% ахапленьні падпіскаю на пазыку ня толькі студэнтаў-стыпэндыятаў, але асабліва студэнтаў не стыпэндыятаў, дзе сума падпіскі і % ахапленьня вельмі нязначны. У гэтым пытаньні ня можа быць ні аднаго студэнта, які-б у тэй ці іншай меры ня прыняў-бы ўдзелу ў падпісцы і тым самым ішоў-бы ў адных шэрагах з рабочай клясай, батрацка-бядняцкаю і лепшаю серадняцкаю часткаю да хутчэўшага выкананьня 5-годкі і тым самым да хутчэйшай пабудовы нашай сацыялістычнай гаспадаркі.

Дадатковая падпіска павінна праходзіць у такім напрамку, каб гэтая падпіска ня прымала парараднай формы, і каб давала поўную магчымасьць студэнту падпісацца на любую суму.

Затым, да адмоўнага моманту работы Прафкомаў трэба аднесьці і тое, што ні водзін Прафком яшчэ да гэтага часу нічога не зрабіў па калактыўным захаваньні аблігацый пазыкі ў той час, калі гэтае пытаньне набывае вельмі вялікае значэньне. У бліжэйшы час гэта павінна быць выпраўлена.

З. Х.

Андрэй Александровіч.

ЧЖА-О-ЛІН.

(Урывак).

Ці застогнуць жалем
Ветры над страхой,
Ці то гоман хваляў
Бурнай Хуан-хо.
    Кожную хвіліну,
    Кожны рух і крок,
    Пальцы Чжа-о-Ліна
    Труцца аб курок...
Чжа-о-Ліну дваццаць,
Толькі дваццаць год.
Прагне жыць змагацца
Згінуць за народ.
    За няшчасных кулі
    Голых і худых,
    Што ў жыцьці пачулі
    Толькі крык бяды.

* * *

Сіл рабочых скарбы
Зваў у люты бой.
Чжа-о-Лін змагар быў
За Савецкі строй.
    У тунэлях ночы
    Бунтаваў палкі:
    Зваў салдат, рабочых
    Павярнуць штыкі.
Жыць, расьці, змагацца
І не на крок назад.
У Манчжурыю дабрацца
Кампартыі загад.
    Там пад хмелем віскі
    Вышлі ў поле-шыр
    Генэрал расійскі
    З бандай Фу-Янт-Шы.
Ў гонар іх пагонаў
Даў ім мандарын—
Нью-Ёрскія патроны
Ангельскі карабін.
    А ў прысадах здрады
    Быццам здань, адзін
    У Манчжурыю міжбур'ем
    Крочыць Чжа-о-Лін.

1929.

Шырока разгортваючы сьмелую пралетарскую самакрытыку, партыя мабілізуе масы барацьбу з тэорыяй і практыкай апартунізму, за правядзеньне Ленінскай лініі.

Не дапусьціць зрыву партвучобы

Калі мы ў гэтым годзе маем значнае палепшаньне ў нашай партвучобе ў галіне сыстэмы, дык гэтага ня маем у галіне плянавасьці. Першы месяц нашых заняткаў паказаў шмат недахопаў, якія патрэбна бездакладна зьнішчыць.

Факт першы: прыходзіць дзень партвучобы і ні водзін гурток ня ведае, дзе ён павінен займацца, дзе павінны зьбірацца сябры гуртка. Калі і знойдзеш аўдыторыю, дык прыходзіцца шмат спрачацца, і пераможцам застаецца той, хто дужэй. Адсутнасьць сталага памяшканьня часта зрывае дзень партвучобы.

АПА Калякытву КП(б)Б, ведаючы колькі ўсяго працуе гурткоў і колькі маецца памяшканьня, патрэбна зрабіць календарны расклад працы гурткоў усяго Унівэрсытэту. Гэта дасьць магчымасьць абыйсьціся бяз зрыву заняткаў.

У галіне забесьпячэньня гурткоў літаратурай справа абстаіць таксама няважна. Цяпер ідзе распрацоўка апошняга Лістападаўскага Пленуму ЦК УсеКП(б), а літаратуры ў габінэце Марксызму і Ленінізму не хапае. Не хапае літаратуры і па другіх пытаньнях.

Патрэбна сваечасова і ў дастатковай меры забясьпечыць гурткі неабходнай літаратурай.

Наглядаецца слабае наведваньне гурткоў, нізкі ўзровень падрыхтоўкі да заняткаў. Усё гэта ставіць пад пагрозу нашу партыйна-камсамольскую вучобу. Патрэбна штодзённая праверка з боку АПА Калякытву КП(б)Б і апоргаў ячэяк, каб сваечасова рэагаваць на ўсе недахопы.

К. Самахвалаў.

Акадэмпрацу ў асяродак увагі камсамолу.

Дабіцца лепшай арганізаванасьці і большай эфэктыўнасьці ў працы.

На долю Ленінскага камсамолу выпала новая досыць складаная і ня ў меншай ступені адказная задача—дапамагчы партыі практычна разьвязаць у мінімальны тэрмін праблему кадраў.

Камсамол ня быў-бы камсамолам, калі-б ён аказаўся ня здольным у сваёй практычнай дзейнасьці рэалізаваць задачы, якія высоўваюцца партыяй.

На фабрыках і заводах камсамольскія арганізацыі цалкам урасьлі ў вытворчасьць. Праз ударныя вытворчыя брыгады, сацыялістычнае спаборніцтва разам з усёй рабочай клясай, яны актыўна ўдзельнічаюць у паднясьці вытворчасьці працы, зьніжэньні сабекошту прадукцыі, узняцьці працоўнае дысцыпліны і інш.

Бюро Калякытву ЛКСМБ на сваім апошнім пасяджэньні знайшло, „што сыстэма работы камсамольскай арганізацыі БДУ і яе адносіны да ўдзелу ў акадэмпрацы павінны быць карэнным чынам перабудаваны, павінны пайсьці па лініі: тварам да вытворчасьці, тварам да вучобы“, і што „вытворчыя пытаньні яшчэ цалкам ня сталі ў асяродак усёй сыстэмы работы камсамольскай арганізацыі“.

Вялікая ўвага спынена на пытаньні павялічэньня ўдзельнай вагі курсавых арганізацый: „патрэбна зрабіць іх—як гаворыцца ў пастанове—да канца самастойнымі і рухавымі адзінкамі ў сыстэме арганізацыйнай пабудовы камсамольскай арганізацыі“.

Завострана пытаньне аб правядзеньні рацыяналізацыі пазавузаўскай і ўнутры вузаўскай работы.

Вось факты „рацыянальнасьці“: на Абутковай фабрыцы няпісьменнасьць і малапісьменнасьць 53-х чалавек ліквідуюць 45 студэнтаў; на Хлебазаводзе з 24-мя рабочымі працуюць 24 студэнты; на заводзе „Бальшавік“ з 175-ю рабочымі займаецца звыш 65-і студэнтаў.

Трэба зараз-жа прарабіць належную працу па рацыяналізацыі грамадзкае работы. Гэта вызваліць вялікую колькасьць студэнцтва, якую можна будзе скарыстаць на іншых галінах работы і разгрузіць перагружаных таварышоў.

Мы надзвычайна распылілі свае сілы, губляем шмат часу зусім дарэмна. Сыстэму нашай грамадзкай працы трэба пераглядзець і перабудаваць.

Камсамол павінен на гэтым вучастку паказаць лепшыя ўзоры сваёй плённай працы.

Р. Касьцюковіч.

„Фармальны“ антысэмітызм.

(Яч. КП(б)Б Пэдфаку).

За час чысткі ячэйкі КП(б)Б Пэдфаку высьветлены цэлы шэраг недахопаў як у працы ячэйкі, так і паасобных яе сяброў. Былі моманты, калі склад мінулагодняга Бюро ячэйкі, адказным сакратаром якога зьяўляўся тав. Марока ня рэагаваў на варожыя нам праявы.

Студэнт 3-га курсу Літ.-лінгв. аддзяленьня Катановіч каб навесьці ў пакоі студэнцкага інтэрнату чыстату і парадак звара-чаўся да свайго таварыша яўрэя: „Кінь ды жыдоўскую, гандлярскую прывычку пачкаць падлогу“. У пакоіку, дзе жыў Катановіч, былі асобныя куткі „беларускі“, у межах якога стаялі ложкі студэнтаў-беларусоў і куток „яўрэйскі“ — студэнтаў па нацыянальнасьці яўрэяў.

Пры індывідуальнай праверцы кандыдат КП(б)Б Катановіч сказаў, што гэта не антысэмітызм, таму што яны ніколі з таварышамі „в душе не питали“ гэтага, а вышла „формально“.

На гэты яўны факт антысэмітызму ня была зьвернута думка грамадзкасьці, як на варожую нам праяву.

Бюро ячэйкі КП(б)Б нават зусім не разглядала гэтага пытаньня.

Ю. Е.

Не дэкларацыяй, а справай.

Студэнцтва і навуковыя працаўнікі не дааცэньваюць антырэлігійнай барацьбы.

Антырэлігійная праца ў БДУ—справа новая. Да 1929 г. ніякай антырэлігійнай працы не вялося.

Вясною гэтага году былі арганізаваны ячэйкі Саюзу Ваяўнічых Бязбожнікаў пры Рабфаку, Пэдфаку і Правгасу.

Калі ў час арганізацыі ячэйкі СВВ Пэдфаку былі чутны выклікі: „Навошта ў нас весьці антырэлігійную працу, мы ня веруем, людзі адукаваныя“, дык цяпер наглядаецца вялікая зацікаўленасьць антырэлігійнай прапагандай.

Нашы бязбожнікі працуюць на заводах, у падшэфных вайсковых частках, сельсаветах. Дзеля лепшай падрыхтоўкі—4 студэнты былі накіраваны ў антырэлігійны Унівэрсытэт.

Ячэйка СВБ Правгасу толькі ў апошні месяц аформілася. Былі выпадкі, калі партыйцы і камсамольцы адмаўляліся ўступаць у Саюз Ваяўнічых Бязбожнікаў.

Ячэйка СВБ Масцкому БДУ была арганізавана з вялікай помпай. Былі напісаны і пасланы рэвалюцыйныя дэкляарацыі ў ЦК КП (б) Б, ЦК УсеКП(б), былі прыняты шырокія праэкты, пляны і г. д.

Але на гэтым і застанавілася. Цяпер ячэйка амаль што развалена.

Мэдфак-жа лічыць ніжэй сваёй годнасьці займаца антырэлігійнай працай.

Да гэтага часу і партыйная арганізацыя слаба кіравала антырэлігійнай працай БДУ.

Пекер

Тов. Крускоп рашуча „наступ…

Якая галоўная задача партыі ў барацьбе з кулаком на вёсцы? — пытае старшыня праверкамісіі.

„Рашуча наступаць, вырываючы яго карэньне“, — адказвае тав. Крускоп.

Але гэта ў яго тэорыі. Паглядзім, як-жа ён наступае на кулака на практыцы.

Кожны год у час летніх вакацый ён едзе да бацькі — кулака, які абкладваецца індывідуальным падаткам. Ён едзе на дачу, як зазначаюць яго таварышы.

З выказваньняў у час праверкі т. Крускопа выявілася, што бацька яго раней меў 3-х чалавек наёмных рабочых.

Ці ведаў пра гэта тав. Крускоп?

Бязумоўна, ведаў, калі быў кожнае лета ў бацькі.

У анкеце, пры паступленьні ў БДУ, ён захаваў маемасьць бацькі — кулака.

Я з бацькам ня жыву, быў адказ Крускопа, — я нават за харчы яму плаціў.

І на гэтай падставе т. Крускоп патрабуе сабе стыпэндыі.

Але-ж можа т. Крускоп усьвядоміў сваю памылку, паведаміў пра гэта Бюро ячэйкі, параіўся, як яму выблыт… путаў бацькі—кулака, ку… цягнуў яго нейкі не… ўнутраны дух?

Так, тав. Крускоп пр… ся, раскрыў сваё нутро. …ходу, спаткаўшы сэкратар… кі, кажа:

— Скажы, як мне быць, браток. Мой бацька абк… індывідуальна і г. д.

Але-ж калі зьявілася… шчырае прызнаньне? За … перад тым, калі ён павіне… праходзіць чыстку.

Раней ён пра гэта ані…

Якім-жа працаўніком б… варыш Крускоп на вёс…

Будучы інспэктарам у … скім раёне, ён быў начал… які заціскаў сваіх паднача…

Калі ліквідавалі Зембін… ён, ён прымае актыўны ў… банкеце разам з іншымі … цілямі“ Зембінскага гнойн…

Але-ж гэта было раней, … цяпер таварыш Круск… сім справіўся — запытаец…

Словы аднаго з пра… адкажуць вам і на гэта: … тыйнага твару таварыш … коп ня меў раней, ня … і цяпер.

Нацыянал-дэмакратам ня ме… ў БДУ.

„Прызнаючы на даным этапе разьвіцьця галоўнай небясьпекай правы ўхіл і нацыянал-дэмакратызм, якія імкнуцца аформіць ідэалёгію кулака і нэпмана, пралетарскае студэнцтва пад кіраўніцтвам Камуністычнае Партыі вядзе і будзе весьці рашучую барацьбу з рознымі праявамі варожай нам ідэалёгіі, якая накіравана супроць дыктатуры пралетарыяту. Пралетарскае студэнцтва ня можа дапусьціць у сваіх шэрагах палітычна-варожых і ідэалёгічна-чужых элемэнтаў, яно будзе рашуча змагацца за чыстату марксыцка-ленінскай ідэалёгіі“.

Так заявілі студэнты 4-га курсу Сацыяльна-Гістарычнага Аддзяленьня Пэдфаку ў сваёй рэзалюцыі па выключэньні з БДУ Ляшэвіча.

Савецкай грамадзкасьці ўжо вядома нацыянал-дэмакратычная вылазка Ляшэвіча на зьезьдзе работнікаў друку, дзе Ляшэвіч пад „мудрой“ фармуліроўкай разьмежаваньня паняцьця „нацыяналізму“ і „дэмакратызму“ выступіў на абарону нацыянал-дэмакратызму, выстаўляючы палітычна-варожы лёзунг аб тым, што супроць нацыянал-дэмакратызму могуць змагацца толькі беларусы, альбо тыя, хто жыве доўгі час на Беларусі і ведае беларускую мову.

Гэта было апошняе выступленьне, якое канчаткова разаблачыла контррэвалюцыйную сутнасьць Ляшэвіча. Ляшэвіч атрымаў моцны адпор з боку ўдзельнікаў зьезду, а калякытыў Бел. КТА рэзка асудзіў і адмежаваўся ад выступленьня Ляшэвіча і пазбавіў яго дэлегацкага мандату.

Агульны сход студэнтаў курсу прызнаў, што нацыянал-дэмакратычная вылазка Ляшэвіча зьяўляецца лёгічным вынікам усёй яго палітычнай і ідэалёгічнай варожасьці. На сходзе выявілася, што Ляшэвіч за ўвесь час яго прабываньня студэнтам Унівэрсытэту ў сваіх выступленьнях на сходах у часе заняткаў і ў прыватных гутарках выявіў сябе як палітычна варожы і ідэалёгічна чужы элемэнт, які сьвядома кампрамэтуе лінію Камуністычнай Партыі і рэвізуе марксыцка-ленінскую ідэалёгію.

Ляшэвіч імкнуўся зьвесьці на Камуністычную Партыю паклёп нібы-та „Палітыка Камінтэрну — ёсьць палітыка вайны, бо вайна, па думцы камуністых, павінна прывесьці да сусьветнай рэвалюцыі“.

Ідэолёг кулацтва моцна адчувае хуткі тэмп індустрыялізацыі краіны і рэканструкцыі сельскай гаспадаркі. Ляшэвіч заяўляе: „раз партыя праводзіць індустрыялізацыю, дык няма чаго супярэчыць супроць разарэньня вёскі“.

У сваіх яўна нацыянал-дэмакратычных выступленьнях Ляшэвіч пад маскай няклясавага пункту гледжаньня імкнуўся аформіць ідэалёгію клясавага ворага, кулака і нэпмана, арыентуючыся на заходні фашызм. Яшчэ ў 1926 годзе выступаючы па дакладу т. Крыніцкага на… неным партыйным сходзе, Ля… заявіў, што партыя вядзе п… прыдушэньня беларусоў. Атры… належны адпор, пазьней Ля… адмаўляецца ад адкрытай бар… спрабуе атакаваць лінію парты… цыянальным пытаньні рознымі… нымі шляхамі. Ляшевіч ім… замаскіравацца, даводзячы, шт… цыянал-дэмакратызму па су… няма і барацьба партыі супро… цыянал-дэмакратызму накіро… фактычна супроць шчырых бела… Пераможнае сацыялістычнае … пленьне на капіталістычныя … краіны прымусілі нацыянал-дэ… таў шалёна супраціўляцца. … віч імкнецца перанесьці аго… заяўляе: „Прычынай праяўлен… цыянал-дэмакратызму і розна… шавінізму зьяўляюцца пастан… зьезду КПБ, які перагнуў пал… пытаньня“.

Ляшэвіч агаляе славуту… нацыянал-дэмакратаў—арыента… заходні фашызм. Ён выказвае… неабходнасьць увядзеньня на… русі латынскага альфабэту.

Рэвізія марксыцка-ленінска… алёгіі знайшла свой выраз у імк… сказіць ленінскае вучэньне аб… тарскай рэвалюцыі. Паводле … Ляшэвіча наша пралетарск… валюцыя зьяўляецца менш за… най, чымся буржуазная рэва… 1789 году, бо пралетарскай р… цыяй можна назваць толькі так… валюцыю, якая зьнішчыла да… клясы“.

У скажэньні пралетарска… чэньня аб вытворча-эканамічным… цыпе клясавай дыфэрэнцыяцы… мады, падмяняючы прынцып в… часьці прынцыпам патрэб, ка… „больш кваліфікаваных рабочы… на прыраўняць да кулацтва, … кулацтва эксплёатуе, так і кв… каваныя рабочыя эксплёатуюць … рабочых, атрымліваючы больш… шай“.

Цікава адзначыць манэўр Л… віча на сходзе. На сходзе Л… віч каяўся і прасіў дапамагч… выправіць яго памылкі, пры … агаласіў сваю заяву, у якой ён н… адмовіўся ад своіх поглядаў. А… самым сходам у гутарках з та… шамі ён апошнімі словамі лаяў … „Рабочий“, якая дала паліт… ацэнку яго прамовы на зьезьдзе… кароў.

Студэнцкія арганізацыі … што ідэолёгам клясава-варожы… сіл ня можа быць месца ні ў … ні ў Чырвонай Арміі, ні ў саюзе… пастанавіў выключыць Ляшэ… з ліку студэнцтва, узьняць пыт… аб выключэньні з Саюзу друк… аб забароне ўступленьня ў Чыр… Армію, куды Ляшэвіч імк… пралезьці.

Ільлюш…

Сумная гісторыя пра адзін сынтэз, аднаго прафэсара і аднаго студэнта

(ФЭЛЬЕТОН).

Ён гэты прафэсар, паволі ўвашоў на сцэну, абапёрся лакцямі на катэдру і тоненькім пяшчотным голасам загаварыў...

„...і я думаю, што гэты, як яго... стыль сучаснай літаратуры павінен быць дыялектычна-матар'ялістычным...“.

Шэпт адабрэньня пракаціўся па залі...

Ружовенькі, нізенькі. тоўсьценкі прафэсар выцер хустачкай лысіну і ўрачыста працягваў:...

„Вось калі возьмеце пэрыяд „Нашай Нівы“, дык гэты будзе тэзіс... і паглядзеў у паперку.

У зале стала ціха...

„А калі Вы возьмеце (а чаму Вам ня ўзяць?) пасьлякастрычнікавую літаратуру, дык гэта будзе... антытэзіс...

І зноў зірнуў у паперку.

„А калі Вы возьмеце пралетарскую літаратуру, дык гэта будзе... будзе сынтэз...

І скамячыў паперку, палажыў яе ў кішэню і вышаў.

У залі хтось-ці хіхікнаў.

Хтось-ці чмыхнуў.

Хтось-ці ваваt... заплакаў...

Дужа жаласна выйшла ў прафэсара...

Тады вышаў адзін студэнт і доўга тлумачыў чарговыя задачы па ліквідацыі няпісьменнасьці...

Было гэта на адным дыспуце, здаецца, літаратурным...

Кажуць, што гэты самы прафэсар чытае ў БДУ лекцыі па беларускай літаратуры з гэтым самым „марксыцкім“ падыходам.

А то яшчэ ведаў я аднаго студэнта таксама „марксыцтага“, дык ён так такі і заявіў:

— Наша пралетарская, кажа, рэвалюцыя, кажа, зусім не пралетарская, бо пралетарскае рэвалюцыя зьнішчае, кажа, усе клясы...

Заявіў і ўсё... як той прафэсар са сваім сынтэзам...

Нават і ў паперку ня зірнуў...

А кваліфікаваныя рабочыя, кажа, зусім і не рабочыя, а кулакі.

Ну, што ты яму зробіш?

Ну, а калі Вы таварыш студэнт (як Вас) вы будзеце кваліфікаваным настаўнікам, дык мусіць будзеце тады зусім буржуй? Га?

А калі неяк сталася, што студэнт гэты ды зрабіў нацыянал-дэмакратычную вылазку і яго ўзгрэлі, дык ён пацісьнуў плячыма і адказаў:

„Вінаваты тут 12-ы Зьезд КП(б)Б, бо каб ня ён, дык-бы і нацыянал-дэмакратызму ня было, а як пачалі змагацца з ім, з гэтым нацыянал-дэмакратызмам, дык ён на табе... — узяў ды зьявіўся.

Дакажы гэтаму хлопцу, што ён не вярблюд.

І што Вы думаеце?

Не разумеюць гэтыя Прафкомаўцы „марксыцтага“.

— Ты, брат, кажуць, тав. Ляшэвіч гэтае... нацыянал-дэмакрат і ўсё такое... нават пра цябе ў „Рабочем“ напісалі...

— Ат, кажа, Ляшэвіч, трэба лацінкай газэту друкаваць у Беларусі, тады зусім другое, а то кажыце напісалі...

— Дык мусіць такі і выключылі яго з БДУ, хто яго ведае...

Пакутуе чалавек ад розуму...

Жук.

м патрэбны спэцыялістыя, якія зьвязалі-б глыбокую тэхнічную падрыхтоўку шырокім грамадзка-палітычным кругазорам і ўменьнем арганізоўваць творчую актыўнасьць мільёнаў мас працоўных.

Палепшым якасьць вучобы.

дна дырэктыў Бюро калектыву Б і партсходу, па лініі Выкан- прыняты цэлы шэраг мерапры- аў па правядзеньні ў жыцьцё ноў Лістападаўскага Пленуму ЦК І(б) і канкрэтна зроблена на- ае:

Дадзена ўказаньне ўсім Праф- і аб неадкладным і сыстэматыч- вызваленьні ад грамадзкай працы студэнтаў апошніх курсаў за вы- ньнем тых, якія знаходзяцца на чых пасадах. З другога боку пры- рашучыя захады да 100% ахап- ія студэнтаў II і III і часткова курсаў карысна-выхаваўчай гра- ай працай. Выканбюро лічыць, далейшае трыманьне студэнтаў зных тэхнічных працах, як у БДУ па-за ім не адпавядае задачы Гэты выгляд грамадзкай нагрузкі осіць сапраўды выхаваўчага ха- ру, чаму павінен быць зьведзе- да мінімуму. Мала карысным і шкодным для акадэмжыцьця лічыць і тое, што некаторая а студэнтаў у якасьці грамадзкіх зкаў мела па 4—5 нагрузак, што кала якасьць іх працы і добра- ныя адносіны да яе. У далейшым нбюро лічыць мэтазгодным і ка- ым, каб лік грамадзкіх нагрузак равышаў 2-х, а там, дзе такія ы ёсьць, усім Прафкомам неад- а прыняць захады да ўрэгуля- ня нагрузак.

а гэтага часу адсутнічае сталы г працоўнай дысцыпліны як сту- аў, так і навуковых працаўнікоў. яты шырокія мерапрыемствы для му працоўнае дысцыпліны і па- аньня якасьці працы. Канкрэтна: ь пэрыядычна выкліканьні праф- атаў у Выканбюро для праверкі тролю працы; забараніць усякія сходы ў час заняткаў, рэдкалегіям насьценгазэт і друкаванай унівэрсытэцкай шырэй асьвятляць пытаньні навучальнага жыцьця да поўнага зьнішчэньня прагулаў, спазьненьня выкладчыкаў і студэнтаў на лекцыі і сэмінары.

Якасны вучот працы як студэнцтва, гэтак і выкладчыкаў, павінен заняць вялікую ўвагу. Фармальны момант здачы залікаў ня мог даць якую-небудзь магчымасьць грамадзкім арганізацыям. Дэканатам і Праўленьню БДУ даць дакладную характарыстыку скончыўшаму студэнту.

Адсутнічае стымул для палепшаньня акадэмічнай і грамадзкай працы.

У зьвязку з гэтым Выканбюро БДУ у сваей пастанове зд 9-XII г. г. прыняло наступныя мерапрыемствы:

1. Усім кіраўнікам сэмінараў і груп завесьці якасны вучот працы студэнтаў.

2. Адзначаць якасьць прачытанага дакладу і падрыхтоўкі да яго. Кіраўнікам сэмінарскіх і групавых заняткаў ня менш, як тры разы ў год (15/I, 15/IV і 15/VI—1930 г.) даваць Дэканатам ацэнкі працы кожнага студэнта.

У тых выпадках, калі студэнт ня выявіў сабе дастаткова і кіраўнік сэмінару або групы ня мог яго праверыць у штодзённай працы — прызнаць неабходным арганізацыю спэцыяльных праверак у паказаныя вышэй тэрміны.

У далейшым практыкаваць, як вопыт, праверку якасьці пасьпяховасьці шляхам увядзеньня мэтаду-тэстаў замест залікаў, папярэдне абгаварыўшы гэтае пытаньне на Прадметных Камісіях.

Гэта рэальны крок да ажыцьцяўленьня пастаноў Лістападаўскага Пленуму ЦК УсеКП(б). **Сушынскі.**

Ліст у рэдакцыю.

№ 1-м газэты „Ленінскім Шля- у артыкуле т. Фрыдмана—„Чыпраўгаскай ячэйкі“ паміж іншым сана: „Тав. Літвін прыводзіць клад, што ас. Гуткоўскі цяпер ымліваецца ад дачы якіх-небудзь муліровак, а згаджаецца з усяля- фармуліроўкамі студэнтаў, неза- а ад таго ці правільны яны, ці

аясьняю:

ры прапрацоўцы пытаньняў, важна выявіць, насколькі яны ўсвоены энтамі ў пастаноўцы Марксыцка- нскай тэорыі, і як студэнты ваюць гэтыя праблемы з сучасным ьцём.

сім удзельнікам сэмінару давалася ая магчымасьць выяўляць свае рэтычныя і практычныя веды; пры- недакладнасьць і непаўната, вы- ныя аднымі студэнтамі, зараз-жа раўляліся і дапаўняліся другімі, больш, што студэнты зьяўляліся аняткі амаль што ўсе пазнаёміўшыся добра з прапанаванай ім літаратурай.

Мне, як кіраўніку сэмінарскіх заняткаў, аставалася накіроўваць спрэчкі на сутнасьць справы і на мажліва поўнае ўсьведамленьне сучасных зьявішч савецкага дзяржаўнага жыцьця ў асьвятленьні гатовых фармуліровак Маркса, Леніна, Сталіна. Сваіх фармуліровак па паказаных пытаньнях я даваць ня мог, і не павінен быў даваць.

Асыстэнт **Гуткоўскі.**

Ад рэдакцыі: Аўтар адказу памылкова лічыць, што прадастаўленьне студэнтам магчымасьці выявіць свае веды нясумесна з кіруючымі ўказаньнямі выкладчыка. Калі грунтавацца на тым, што недакладнасьці і непаўната выступленьняў адных студентаў будуць выпраўляцца другімі, дык тады становяцца непатрэбнымі і кіраўнікі сэмінараў.

СУПРОЦЬ „МЁРТВАЙ ДЫЯЛЕКТЫКІ“!

Разглядаючы вынікі выкладаньня дыялектычнага матар'ялізму ў сьценах БДУ неабходна адзначыць, што дыялектычны матар'ялізм ва ўяўленьні студэнцтва праламляецца часьцей усяго зусім недыялектычна, а наадварот сугуба-мэтафізычна —нават схалястычна.

Гэта схалястычнасьць, схэматызм ва ўладаньні дыялектыкай студэнтамі праяўляецца перш ад усяго ў тым, што яны завучваюць (часьцей вельмі добра, сумленна) законы і катэгоры дыялектычнай лёгікі ў выглядзе чыстых формул, якія чамусьці патрэбна запомніць.

Так напрыклад, у сьценах БДУ мусіць ня знойдзецца ні воднага студэнта, які-б ня ведаў, што з пункту погляду дыялектыкі, колькасьць пераходзіць у якасьць і наадварот, што асноўны закон дыялектыкі—адзінства працілегласьцяй, што існуе якоесьці дыялектычнае адмаўленьне адмаўленьня... і нават даволі добра запамінаюць прыклады Энгельса з Анты-Дзюрынга аб зярне, аб вадзе, якая кіпіць і г. д.

На гэтым веданьне і разуменьне дыялектыкі ў студэнтаў адрываецца і амаль ні ў якай меры не зьвязана з тымі канкрэтнымі дысцыплінамі, якія студэнты вывучаюць, ні з працай, ні наогул з усім канкрэтным зьместам рэчаіснасьці, якія толькі і могуць навучыць дыялектыцы.

„Дыялектыка“ завучваецца, праўдзівей „зазубрываецца“, у адведзеныя для яе ў навучальным пляне гадзіны і за межамі гэтых гадзін гэта „дыялектыка“ аказваецца бясьсільнай.

Трэба са ўсёй яскравасьцю і жорсткасьцю паставіць пытаньне, што такое вывучэньне дыялектыкі можа прынесьці больш шкоды чым карысьці, бо „дыялектыка“ ў такім разуменьні абарачваецца ў сваю ўласную працілегласьць, г. зн. у мёртвы схэматызм, у мэтафізыку.

Асноўная задача выкладаньня дыялектычнага матар'ялізму заключаецца ў тым, каб студэнты ўмелі ўспрыняць і зразумець яе не як збор голых „дыялектычных“ схэм, а як адзіны правільны навуковы мэтад, карыстаючыся якім неабходна дзейнічаць і вывучаць канкрэтныя дысцыпліны.

Гэта бязумоўна нялёгкая задача, зразумець дыялектыку менавіта дыялектычна—гэта значыць канкрэтна, а не як суму ўсюды і заўсёды аднолькавых няжыцьцёвых схэм. Аднак, гэта асноўная задача выкладаньня дыялектычнага матар'ялізму ўпіраецца ва ўсю сыстэму выкладаньня, бо калі дыялектыка адрываецца ад канкрэтных дысцыплін, тым самым няправільна разумеюцца і гэтыя дысцыпліны і іх роля.

Улічваючы схалястычнае праламленьне дыялектыкі ў галовах студэнтаў, выкладчыкам неабходна зьвярнуць сугубую ўвагу на падкрэсьліваньне мэтадалёгічнага значэньня дыялектыкі, на большую канкрэтызацыю самога выкладаньня дыялектыкі.

Само жыцьцё і вучоба настойліва патрабуюць павесьці барацьбу за сапраўдную, жывую, канкрэтную дыялектыку, супроць усякага мэтафізычнага схэматызму і схалястыкі пад маскай дыялектыкі.

Я. Сякерская.

СКАРОЦІМ ТЭРМІНЫ НАВУЧАНЬНЯ Ў БДУ.

Выходзячы з вялікага запатрабабаваньня ў пралетарскіх кадрах для шпаркага разьвіцьця індустрыялізацыі нашай прамысловасьці, калектывізацыі сельскай гаспадаркі і падняцьця культурнага ўзроўню працоўных мас усе кіруючыя органы БДУ, студэнцкія арганізацыі і навуковыя працаўнікі павінны пераключыць сваю працу ў бок больш шпаркіх яе тэмпаў.

Праўленьне БДУ на апошнім сваім паседжаньні пастанавіла: Тэрмін навучаньня на Праўным аддзяленьні Праўгасу зрабіць 3-гадовым і даручыла Дэканту хутка распрацаваць навучальны плян, выходзячы з гэтага тэрміну;

Сучасны 4-ы курс Праўнага аддзяленьня выпусьціць ня ўвосень, а вясною ў канцы сакавіка 1930 г., прыстасаваўшы да гэтага тэрміну праграму курсу;

Застаўшыся тэрмін навучаньня да 1-га кастрычніка 1930 году разьбіць на тры трымэстры для цяперашняга 3-га курсу, адвёўшы пэўны час для вытворчай практыкі, і выпусьціць яго 1-га кастрычніка бягучага акад. году.

Па Хэміка-Тэхналёгічным факультэце, курс навучаньня якога з пачатку намячаўся на 5 год, навучальны плян будзе перабудаваны на 4-гадовы, з наступнымі суадносінамі тэорыі да вытворчай практыкі: 50—60% тэорыі і 50—40% вытворчай практыкі.

Такім чынам зьменшыўшы навучаньне на Хэм.-Тэхн. факультэце і сьцісла ўвязаўшы тэорыю з вытворчай практыкай, мы зможам хутчэй на 1 год даць для прамысловасьці БССР неабходную колькасьць інжынэраў.

Па іншых факультэтах Праўленьне БДУ яшчэ ня прыняла ніякіх канкрэтных рашэньняў у сэнсе скарачэньня тэрміну навучаньня. Але і там можна што-небудзь зрабіць. Напрыклад, на Пэдфаку,—раз мы з гэтага году пачалі прымаць на першы курс скончыўшых пэдтэхнікумы ды яшчэ з пэдагагічным стажам, можна па шмат якіх аддзяленьнях курс навучаньня зрабіць 3-гадовы, і такім чынам выпускаць больш шпаркім тэмпам настаўнікаў для II канцэнтру, дзе ўжо і зараз адчуваецца вялікі недахоп у настаўніках з вышэйшай кваліфікацыяй, а ў бліжэйшыя 2-3 гады будзе, бязумоўна, вялікі дэфіцыт у іх, бо ня трэба забываць таго, што мы маем толькі адзін Пэдфак на ўсю БССР, а школьная сетка з году ў год усё больш і больш будзе пашырацца.

Па Мэдфаку пры бесьперапынным годзе навучаньня можна будзе дабіцца бяз ушчэрбу справе некаторага скарачэньня тэрміну навучаньня, давёўшы яго да $4\frac{1}{2}$ год, а мо і да 4-х год. Добра было-б, каб нашы прафэсарымэдыкі выказаліся па гэтым пытаньні на старонках студэнцкай газэты і ў прадметных камісіях.

Рабфакі— нашыя галоўныя пралетарскія крыніцы для ВНУ, хаця ў асноўным ня дрэнна рыхтуюць рабоча-сялянскую моладзь, але веды па шмат якіх дысцыплінах рабфакаўцы набываюць павярхоўна, пад час не ўладаўшы тэхнікай і глыбінёй пазнаньня прадметаў, без належнай начытанасьці і зацікаўленасьці пэўнай дысцыплінай і ня цьвёрдым уменьнем выказваць свае думкі вусна і пісьмова.

Кожны з максымальным напружаньнем павінен ўзяцца за вырашэньне праблемы кадраў і, як кажа т. Сталін, „аўладаць гэтай крэпасьцю ва што-бы та ні стала“. **Каранеўскі.**

Хуткімі тэмпамі падрыхтаваць новыя кадры.

Іленум ЦК УсеКП(б) даў ды- тыву ўсім вышэйшым наву- ьным установам скараціць мін навучаньня ў ВНУ ў ах паскарэньня выпуску спэ- ялістых.

нас, у навучальных плянах хапае хламу, выкінуўшы мы зробім толькі карысьць справы.

мінулым годзе на сацыяль- гістарычным аддзяленьні Пэд- у быў выкінуты з навучаль- а пляну цэлы рад дысцыплін. аму тады шалена супраціў- ліся ўсе тыя, хто чапляўся за рыя ўнівэрсытэцкія трады- , хто баяўся навін і г. д. А знойдзецца зараз хаця адзін авек, які даводзіў-бы, што рачэньне навучальных пля- прынесла якую-небудзь шко- падрыхтоўцы грамадаведаў.

ам думаецца, што калі ўваж- а, і, у той-жа час, з па- бнай рэвалюцыйнай рашу- ьцю падыйсьці да праграм ых факультэтаў і аддзялень- , то і там можна зрабіць чныя скарачэньні і там можна з вялікай карысьцю для справы выкінуць рад дысцыплін.

Ужо адзін гэтакі перагляд навучальных плянаў дасьць магчымасьць зрабіць некаторае скарачэньне тэрмінаў навучаньня

Але справа ня толькі ў навучальных плянах. Неабходна паставіць і вырашыць пытаньне аб павялічэньні тэрмінаў навучаньня ў кожным навучалчным годзе. Слова „навучальны год“, якое мы ўжываем, трэба разумець вельмі ўмоўна. Мы вучымся, калі казаць праўду, ніяк ня больш 7-мі месяцаў у годзе. Астатні час ідзе на зімовыя і летнія вакацыі, на заліковыя сэсіі, якія непамерна расьцягваюцца, на разьезд студэнтаў, які пачынаецца за тыдзень да вакацый, і зьезд студэнтаў, які канчаецца праз два тыдні пасьля вакацый. Такі тэмп працы ні куды ня варты.

Як-жа пазбавіцца ад такога становішча? У першую чаргу, трэба рашуча пераглядзець мэтады нашых заняткаў. Скарацiўшы навучальныя пляны, скараціўшы колькасьць дысцыплін, мы здолеем перайсьці да сапраўды актыўных мэтадаў заняткаў. Да гэтага часу мы знаходзімся ў гэтым пытаньні цалкам у палоне старых традыцый. Мы даем сябе запужаць усялякімі довадамі супроць актыўных мэтадаў заняткаў, довадамі, якія адпадаюць пры першай-жа спробе сур'ёзнай крытыкі.

А між тым, не гаворачы ўжо пра ўсе перавагі актыўных мэтадаў, яны дадуць нам магчымасьць пакончыць з залікамі, а значыць, і з заліковымі сэсіямі, якія адбіраюць у нас не адзін месяц у навучальным годзе. Замест гэтых месяцаў хваляваньня каля дзьвярэй прафэсара, які прымае залікі, зазубрываньня адказаў на звычайныя пытаньні, што ставяцца прафэсарам і г. д. і г. д., мы будзем мець месяцы здаровай, нармальнай навучальнай работы.

Такім чынам, пераход ад лекцыйна-заліковага мэтаду да актыўных мэтадаў, а таксама і перагляд навучальных плянаў дасьць нам значную эканомію ў часе, эканомію, за кошт якой мы здолеем скараціць тэрмін навучаньня. Але, апрача гэтага трэба паставіць пытаньне аб тым, каб пакончыць са славутай „канікулярнай“ традыцыяй і перайсьці на бесьперапынны навучальны год. Трэба паставіць пытаньне аб тым, каб студэнт займаўся на працягу году ня менш 10 месяцаў. Гэткае павялічэньне навучальнага году дасьць нам магчымасьць дабіцца скарачэньня тэрмінаў навучаньня.

У чым-жа цяжкасьці пераходу на бесьперапынны навучальны год? Галоўным чынам у матар'яльным становішчы студэнцтва. Пры сучасным становішчы, калі памер стыпэндыі недастатковы, а колькасьць стыпэндый яшчэ больш недастатковая, студэнт ня можа працаваць у навучальнай установе цэлы год. Ён павінен улетку мець магчымасьць падзарабіць, падкарміцца, адпачыць.

Але гэта такая цяжкасьць, якую можна асіліць. Скарачэньне тэрмінаў навучаньня дасьць нам такую значную эканомію, што мы здолеем і павінны будзем павялічыць і колькасьць і памер стыпэндый.

Другая цяжкасьць заключаецца ў тым, што навуковыя працаўнікі нібы ня будуць мець часу для навуковай працы. Але, зусім не абавязкова, каб прафэсары і дацэнты чыталі свой курс на працягу ўсяго навучальнага году. Наадварот, па розных меркаваньнях зусім неабходна сьціснуць курсы такім чынам, каб яны пры большай колькасьці гадзін у тыдзень былі пройдзены ў меншую колькасьць месяцаў.

Студэнтам куды лепш на кожным пэўным адрэзку часу займацца меншай колькасьцю прадметаў, аддаючы кожнаму прадмету большую колькасьць гадзін.

Вось, таму такі расклад заняткаў на год, пры якім кожны прафэсар будзе мець 2-3 месяцы вольных, спэцыяльна для навуковай працы, прынясе толькі карысьць для справы.

Такім чынам, і гэту перашкоду без усялякіх цяжкасьцяй можна перамагчы.

Увядзеньне бесьперапыннага навучальнага году, пераход да актыўных мэтадаў заняткаў, скарачэньне навучальных плянаў — усё гэта разам узятае дасьць магчымасьць скараціць тэрмін навучаньня і адначасна значна палепшыць якасьць выпушчаемай прадукцыі. **Е. Р.**

Культурна-масавая праца ў БДУ.

Мы маем 3 жыцьцёвыя галіны культурна-масавай працы:

Мерапрыемствы агульна-унівэрсытэцкага альбо факультэцкага маштабу.

Утварэньне новых формаў працы праз шэраг ініцыятыўных груп.

Плянавае разгортваньне працы па курсавому прынцыпу з мэтай шырокага ахапленьня і рэальнага ўцягненьня студэнцтва ў культурна-масавую працу.

З гэтых трох мерапрыемстваў два апошніх зьяўляюцца найбольш новымі і жыцьцёвымі формамі працы.

У сапраўднасьці мы маем тое, што на цэлым шэрагу факультэтаў адсутнічае арганізацыйная структура і сыстэма ўсяе культурна-масавай працы. Прыкладаў шукаць ня патрэба. Возьмем Рабфак, Мэдфак і Праўгас. Можаце быць упэўнены, што на ўсіх гэтых факультэтах вы замест стройнай, выразнай сыстэмы новых формаў працы знойдзеце досыць значную блытаніну, развал, а самае галоўнае — гэта шаблён на традыцыйную ўстаноўку на агульна-факультэцкія культмасавыя мерапрыемствы.

Вось і ўсё, што вы маеце ў БДУ, за выключэньнем Пэдфаку, які шырока ўжывае вышэйпаказаныя асноўныя тры напрамкі масавай працы сярод студэнцтва.

З гэтымі недахопамі трэба пакончыць. Трэба ўсім факультэтам скарыстаць вопыт Пэдфаку і ажывіць культурна-масавую працу па курсах.

Антонаў.

Трэба скласьці ўмовы для арганізацыі студэнцкіх камун.

Па ўзьнятым нашай газэтай пытаньні аб арганізацыі студэнцкіх камун Выканбюро БДУ даручыла аднаму таварышу вывучыць становішча і жыцьцё студэнцкіх камун у Ленінградзе.

Таварыш, які вывучаў камуны, зрабіў адпаведную інфармацыю на пасяджэньні палітасьветнай камісіі Выканбюро аб мажлівасьці перанясеньня вопыту працы студэнцкіх камун у наш БДУ. Вылучана асобная арганізацыйная тройка, якая займаецца вывучэньнем прыстасаванасьці нашых інтэрнатаў для арганізацыі студ. камун.

Тройка прышла да вываду, што ва ўмовах нашага інтэрнату нельга арганізоўваць такіх камун, а можа быць утворана жыльлёва-бытавая каапэрацыя (вопыт Герцэнаўскага Пэдагагічнага Інстытуту), як пераходная форма да студэнцкіх камун.

Але ўтварэньне ў нашых умовах нават і пераходных форм для камун магчыма толькі пры абавязковай частковай разгрузцы ўсіх інтарнатаў і ствэрэньня тым самым нармальных умоў для рэарганізацыі студэнцкага быту на новых прынцыпах.

Аднак, чакаць лепшых умоў — гэта значыла-б плесьціся ў хвасьце.

Арганізацыйная тройка прапанавала зараз-жа ўтварыць адну ўзорную камуну на 100—150 чал., укамплектаваўшы яе найбольш лепшымі і вытрыманымі таварышамі, каб яна паслужыла вопытам і добрым прыкладам калектывізацыі ўсяго студэнцтва БДУ.

Арганізацыя ўзорнай камуны і разгрузка інтэрнатаў для пабудовы ў іх пераходных форм патрабуюць новага прыгоднага для гэтай мэты будынку.

Калі нашы грамадзкія арганізацыі ня змогуць дабіцца патрэбнага для арганізацыі камуны будынку, дык мы апынемся каля разьбітага карыта.

Умовы для арганізацыі студэнцкіх камун павінны быць складзены, каб даць мажлівасьць значна ўзьняць якасьць усяе нашае працы.

Антонаў.

Масцкомаўская ячэйка ТДА—Асаавіяхіму—сьпіць.

Наша ячэйка налічвае 60 чалавек, з іх мужчын—46, жанчын—14.

Ячэйка мела магчымасьць пачаць сваю працу толькі пасьля летніх вакацый, але ўсё-ж да гэтага часу мы належным чынам працу не разгарнулі. Перашкаджала часткова тое, што ня было стала распрацаванай праграмы. У гэтым месяцы Цэнтральны Савет ТДА Асаавіяхіму выдасьць новыя праграмы з больш пашыранымі і паглыбленымі задачамі і формамі працы. Тады ўсёй мясцкомаўскай працы прыдзецца скончыць свой „бязупынны“ адпачынак і распачаць сталую працу.

Мы арганізавалі 2 гурткі: стралкова-кулямётны і гурток хуткай дапамогі пры газаатручваньні, але заняткі пачнуцца толькі з 15-га сьнежня.

На скліканы агульны сход зьявіліся толькі сябры Бюро. Сяброўскія ўзносы, апошняя нітачка, якой трымаюцца члены ячэйкі, паступаюць неакуратна. Мы заклікаем наступных таварышоў успомніць пра свае ўзносы: Бурэйка, Мацкевіч, Казакевіч, Шульговіч, Нахімоўская, Блажэўскі, Дудкоў, Сушкевіч, Язавіт і інш.

Пры 500 членах Мясцкому БДУ—сяброў ячэйкі ТДА Асаавіяхіму налічваецца толькі дзесятая частка, хоць кожны ведае аб напружаным палітычным становішчы ў сучасны момант.

1-га студзеня 1930 г. пачынаецца рэалізацыя 4-й Усесаюзнай лётарэі ТДА Асаавіяхіму. Бюро просіць прафактыў і радавых сяброў нашай ячэйкі прыняць актыўны ўдзел у справе растлумачаньня значэньня гэтай лётарэі і распаўсюджваньня яе білетаў.

Б. Я.

Выклікаем на сацыялістычнае спаборніцтва.

Каса ўзаемадапамогі Пэдфаку абавязваецца выканаць наступныя задачы і выклікае на сац. спаборніцтва касы ўзаемадапамогі Праўгасу і Мэдфаку:

1. Уступіць у сябры шэфтаварыства з 5 рублёвым уступным узносам і 5 рублёвым месячным сяброўскім адлікам, з умовай, каб нашы грошы скарыстоўваліся толькі на арганізацыю калгасу ў падшэфным сельсавеце і на культурнае абслугоўваньне яго.
2. Набыць на 100 рублёў аблігацый 3-й пазыкі індустрыялізацыі.
3. Адлічыць 300 рублёў на дапамогу хворым, экскурсантам і турыстам.
4. Павялічыць здабычу сродкаў на 100% у параўнаньні з мінулым годам.
5. Наладзіць абслугоўваньне сяброў касы ня толькі пазыкамі, але і майстэрнямі (шавецкая, кравецкая).
6. Уцягнуць у сябры кас 75% усяго факультэту, у тым ліку 100% стыпэндыятаў.
7. На лепшую працу інстытуту ўпаўнаважаных і Праўленьня Касы.

Праўленьне касы ўзаемадапамогі Пэдфаку.

Праца кульгае

Праца Шэф. таварыства зьяўляецца аднэй з ударных у сучасны момант. Бюро Шэфтаварыства намячае ўзмацніць працу па калектывізацыі і вытворчым каапэраваньні бядняцка-сераднядкіх мас студэнцтва, больш разгарнуць культурна-масавую працу.

Але адно Бюро ня ўправіцца з гэтай вялізарнаю працаю. Патрэбен удзел усёй масы студэнцтва нашага факультэту, а ў першую чаргу сяброў Шэфтаварыства.

А як у нас удзельнічаюць масы— паглядзім на прыкладах: бюро ячэйкі КП(б)Б Праўгасу вылучыла для паездкі на вёску т. т. Герасімовіча і Букштынава яшчэ 1/XII-29 г. і да сёньнешняга дня яны не выяжджалі. Гэта ў той час калі зараз у сельсавеце праходзіць сплашная калектывізацыя і мясцовым арганізацыям неабходна дапамагчы.

Другі факт—выехаўшы на вёску таварышы фармальна адносяцца да сваіх абавязкаў і ня цікавяцца каб дапамагчы мясцовым ворганам у працы, імкнуцца хутчэй зрабіць даклады і хутчэй прыехаць назад (выезд у час Кастрычнікаўскіх сьвят).

А вось яшчэ адзін момант:

Калі падыходзіш да таварышоў і кажыш: „Запішыся ў Шэфтаварыства“, у большасьці выпадкаў чуеш: „Я і так ужо ў 10-х арганізацыях“. Або такі адказ, як гэта зрабіла тав. Рохліна студэнтка IV-га курсу Праўнага аддзяленьня:

„Навошта мне запісвацца ў Шэфтаварыства, калі ўсяго засталося 3 месяцы быць у БДУ“.

З такімі адносінамі да шэфпрацы трэба змагацца. Студэнцтва павінна больш актыўна дапамагаць у выкананьні задачы Партыі аб калектывізацыі вёскі.

Паўлючэнка.

ХРОНІКА.

✱ Усяго ў гэтым годзе на Пэдфаку вылучана для навуковай працы 20 студэнтаў. З іх 14 сяброў і кандыдатаў КПБ, камсамольцаў—3, беспартыйных—3.

✱ Пасяджэньнем Праўленьчя БДУ ад 9-га сьнежня выключаны з ліку студэнтаў, як сацыяльна-чужыя: Кановіч С. А., Нядзьвецкая М. В., Усаў І. А.

✱ Паміж прадметнымі камісіямі Пэдфаку шырока разгарнулася сацыялістычнае спаборніцтва. Літаратурная камісія выклікала на спаборніцтва гістарычную прадметную камісію; фізычная—матэматычную і хэмічную.

✱ Дэкант Пэдфаку пастанавіў асыгнаваць 2.000 рубл. для правядзеньня навуковай працы па катэдры батанікі.

✱ Дэканат Пэдфаку пастанавіў абвясьціць конкурс на прафэсара па катэдры заалёгіі на 1929/30 акад. год.

✱ Наглядаюцца шкодніцкія адносіны студэнтаў прыродазнаўчага аддз. да хэмічнай пасудзіны пры практычных занятках па хэміі; з 1/X па 1/XII разьбіта на 600 руб. шкляной хэмічнай пасуды.

✱ Каса ўзаемадапамогі Пэдфаку просіць апублікаваць сьпіс злосных неплацельшчыкаў па пазыках: Беляўскі, Фамін, Зяньковіч, Акановіч, Каплан Д., Брук, Дазорцава (Камвуз).

За лістапад месяц выдана:
узаема-зваротных пазык 664 руб.
беззваротных . . . . . 38 „
Зьвернута пазык . . . 341 „
Абслужана майстэрнямі 113 чалавек.

ПАТРЭБЕН ШТУРШОК.

Рэдакцыя насьценгазэты Праўгасу „Трыбуна“ зусім нічога ня робіць. Калёнкі газэты не мяняюцца па цэлых месяцах. Скрынка для карэспандэнцыі не запіраецца. Калі маеш артыкул у газэту, дык рэдактара ці сэкратара днём і з агнём не адшукаеш, а ў адчыненую скрынку пакласьці караспандэнцыю нельга.

Трэба добра падштурхнуць рэдакцыю, каб яна ўзялася за працу, альбо абнавіла свой склад.

М. Трэг.

АБВЕСТКА

Пры вайсковым габінэце складаецца стралкова-лыжны разьдзел.

У разьдзел залічваюцца студэнты ўсіх факультэтаў, якія могуць езьдзіць на лыжах.

ЗАПІСАЦЦА МОЖНА ў кіраўніка разьдзелу т. Рыўкіна і ў Загадчыка Вайсковым Габінэтам.

Час працы Бібліатэкі Вайсковага Габінэту БДУ.

Нядзеля .	ад 2 г. да 6.30
Панядзелак .	„ 2 „ „ 6.30
Аўторак . . .	4.30—8.30
Серада . . .	4.30—8.30
Чацьвер . . .	4.30—8.30
Пятніца . . .	4.30—8.30
Субота . . .	2—6.30

Наш завочны пэдфак.

Завочны Пэдфак існуе пры Пэдфаку БДУ і мае на мэце даць мажлівасьць сваім студэнтам атрымаць вышэйшую пэдагагічную асьвету завочным навучаньнем. Гэтае навучаньне адбываецца звычайным мэтадам завочных устаноў. Выкладчыкі пэўных дысцыплін складаюць сьціслыя заданьні, якія павінны мець наступныя часткі:

а) мэтавая ўстаноўка заданьня,
б) мэтад прапрацоўкі заданьня,
в) пытаньні, адказы, на якія завочнік павінен знайсьці ў адпаведнай літаратуры,
г) тэма кантрольнай працы (прыкладна 1 на 2 заданьні),
д) літаратура з кароткай аннотацыяй і па магчымасьці вызначаная па пытаньнях.

Гэтыя заданьні пасылаюцца завочніку, які па свайму ўласнаму пляну, карыстаючыся паказанай літаратурай, прапрацоўвае. Акрамя таго, у часе сваёй працы ён карыстаецца к тацыяй як пісьмовай, так ч вуснай з боку выкладчыка адпа дысцыпліны. Кантрольная пра ляецца завяршэньнем прап студэнтам таго ці іншага зада разам з тым падставай для пасьпяховасьці яго.

У гэтым годзе адчынены 1- сы Сацыяльна - Гістарычнага, турна-Лінгвістычнага і Пэдаг дагагічнага аддзяленьняў.

На завочны Пэдфак прымаю стаўнікі, якія маюць сярэдню ту, а таксама рабочыя і бядн сяляне з тэй-жа асьветай.

Трэба спадзявацца, што р разгортваньнем працы Завочна факу ў наступныя гады мы пасунем уперад справу разьвя чарговай у нашым сацыяліст будаўніцтве праблемы пэдага кадраў.

В. Пера

Аркестр развальваецца.

Становішча струннага аркестру вельмі катастрафічнае. З пачатку году сябры гуртка былі зацікаўлены працай яго, што зьяўлялася вынікам досыць добрай працы гуртка ў мінулым годзе. У наладжваньні працы гуртка быў зацікаўлен стараста гуртка тав. Мароз.

Зараз старастам гуртка зьяўляецца студэнт Праўгасу тав. Вярэнчык, які працай не зацікаўлен. Ён ніколі не дагаворыцца, як належыць, з кіраўнікам і сябрамі гуртка аб вызначэньні сталых дзён для сыгравак. Панізілася, дзякуючы гэтаму, і актыўнасьць сяброў гуртка.

Паслабленьне актыўнасьц мачыцца яшчэ і тым, якасьць музычных рэчаў, развучваюцца акрестрам—н Стараста на усе заўвагі не зьвяртае ўвагі і вы гэтага мы маем тое, што г якія адпускаюцца стру аркестру выкідваюцца дар

Выканбюро павінна зьвя увагу на струнны гурток біцца ўцягненьня ў гурто вых сяброў, бо толькі такі нам можна дабіцца палепш працы гуртка.

Музы

Гутарка на шчырасьці з т. Барсуков

Перада мною, тав. Барсукоў, ляжыць дакумант, падпісаны і пасланы Вамі ў шэраг партыйных інстанцый са скаргай на беспадстаўнае абвінавачваньне газэты „Ленінскім шляхам“ Народнага Камісарыяту Аховы Здароўя ў правым ухіле.

Але нязвычайны тон Вашага ліста, у якім Вы называеце орган студэнцтва „бульварнай газэтай“ і аўтара артыкулу „Блытанай галавой“ і г. д. прымушае мяне пагаварыць з Вамі на гэтую тэму.

Ці правільны факт, аб якім пісала газэта „Ленінскім шляхам“, што ў нашых клініках зьвілі сабе гняздо людзі чужыя нам, якія амаль па спадчыне працуюць у гэтых клініках, на дзяржаўныя сродкі рыхтуюць сабе кар'еру і, дзякуючы ім, нашы маладыя пралетарскія кадры ня маюць магчымасьці нармальна рыхтавацца да навуковай дзейнасьці.

Ці правільна, што дзякуючы менавіта гэтай абыватальскай чужой нам публіцы на працягу ўжо шэрагу год у клініках існуе такая атмасфэра, што аб тых з іх, дзе ёсьць партыйнае ядро, гавораць як аб клініках, дзе існуе „савецкая ўлада“.

І нарэшце, ці правільна, што ўладзілася ўся гэта публіка ў клініках далёка не бяз удзелу Народнага Камісарыяту Аховы Здароўя?

Наколькі ўсе вышэйпаказаныя факты мелі месца да апошняга часу і маюць месца ў сучасны момант у нашых клініках ніхто, у тым ліку і Вы тав. Барсукоў, не асьмеліліся адмаўляць. У Вашым-жа лісьце Вы пішаце: „Нікольki не адмаўляючы віны за магчыма допушчаныя памылкі, НКАЗ усё-ж лічыць неабходны помніць, што пытаньне аб звыш ных ардынатарах вырашалася яльна ў адпаведных камісіях“.

Значыць, тав. Барсукоў, аб тым, што факт, аб якім піса зэта „Ленінскім шляхам“ выду што да яго НКАЗ ня мае ад адпадае.

Цяпер пытаньне: ці можна чаньне савецкіх клінік чужым мэнтамі, кваліфікаваць як палі блізарукасьць, ці прасьцей кажу правы ўхіл на практыцы, супро го Вы так выступаеце?

Пры аб'ектыўным падыходзе Вы на некаторы час забудзецеся Вашыя ведамсьцьвеныя адносі НКАЗ, дык наўрад ці будзе хоць якая падстава сумнявацца тым.

Так што, тав. Барсукоў, вачваць аўтара, называць яго казнай, блытанай галавой“, як і няма за што.

Ці ёсьць у Вас якая-небудзь става зьмяшчэньне гэтага ар кваліфікаваць як недапушчальн пад супроць НКАЗ і абзываць пралетарскага студэнцтва, які дзіць пад адказнасьцю Бюро П нага Каляктыву БДУ — „буль газэтай“, якая гоніцца за сэнса

Прызнаемся, тав. Барсукоў чытаючы Вашу заяву цяжка рыць, што яна вышла з-пад пя лавека, які заклікаюы ажыцьця дырэктывы Партыі па барацьбе вым ухілам. за сьмелае разгорт бальшавіцкай самакрытыкі.

Б.

Адказны Рэдактар—РЭДКАЛЕГІЯ

РАСКЛАД

кансультацый па вайсковых дысцыплінах у Вайсковых габ. БД

Прозьвішча выкладчыка	Прадмет	Даты месяца	Гадзіны
1. Гаранскі . .	Тапаграфія і артылерыя	5, 10, 15, 20	6—8 г.
2. Харытонаў .	Вайсковая адміністрацыя	5, 10, 15, 20	6—8 „
3. Сакалоўскі .	Тапаграфія	5, 15, 25, 30	6—8 „
4. Глебаў. . .	Курс палітработы	1, 8, 16, 23	
5. Бордзінскі .	Тактыка	14, 22, 27 і 1-га	1.30—13.3 13—15
6. Астроўскі . .	Вайскова-хэмічная спр. і курс палітработы	3, 18; 5, 20; 13, 18	1.30— 3. 11.25— 3. 9.00—11.
7. Швароў М. .	Стралк. справа	7, 14, 21, 28	6—8 г.
8. Вішнеўскі . .	„ „	10, 12, 16, 19, 23	5—7
9. Пятроў . .	Работа школ, абарона СССР і тактыка	5 і 20	6—8 г.
10. Сальнікаў . .	Тактыка	5, 15 і 30	5—6 г.
11. Задоеў . . .	Пабудова тылу	24, 27 і 22	1.30—3.0
12. Дадонаў . .	Стр. справа	14, 18, 21 і 25	18—20 г.

Друкарня БАН. Заказ № 2722. У ліку—3.000 экз. Галоўлітбел № 383.